

Analiza skuteczności i efektywności szkoleń organizowanych w 2015 roku

Rzeszów 2016 r.

Zgodnie z § 84 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy (Dz. U. 2014r. poz. 667) powiatowy urząd pracy gromadzi dane oraz dokonuje analiz skuteczności i efektywności organizacji szkoleń, uwzględniając następujące wskaźniki:

- 1) liczbę i odsetek osób, które ukończyły szkolenia z wynikiem pozytywnym, w stosunku do rozpoczynających szkolenia;
- 2) liczbę i odsetek osób przeszkolonych w poszczególnych kategoriach wyróżnionych według: kryterium statusu w rozumieniu ustawy, płci, wieku, poziomu wykształcenia, miejsca zamieszkania i przynależności do grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy;
- 3) liczbę i odsetek osób zatrudnionych w trakcie szkolenia oraz w okresie 3 miesięcy po jego ukończeniu;
- 4) koszt ponownego zatrudnienia osób przeszkolonych, liczony jako stosunek poniesionych kosztów szkoleń do liczby osób zatrudnionych w okresie 3 miesięcy po ukończeniu szkoleń;
- 5) przeciętny koszt szkolenia i przeciętny koszt osobogodziny szkolenia;
- 6) liczbę i odsetek osób, które zdały egzamin, uzyskały licencję, ukończyły szkolenie finansowane z pożyczki szkoleniowej lub ukończyły studia podyplomowe, w stosunku do osób, które otrzymały wsparcie w tej formie;
- 7) liczbę i odsetek osób zatrudnionych w trakcie lub w okresie 3 miesięcy po zdaniu egzaminu, uzyskaniu licencji, ukończeniu szkolenia finansowanego z pożyczki szkoleniowej oraz po ukończeniu studiów podyplomowych.

Formy organizowanych szkoleń

Szkolenia organizowane przez tutejszy Urząd realizowane były w oparciu o zatwierdzony przez Powiatową Radę Rynku Pracy plan szkoleń grupowych na rok 2015 oraz w trybie indywidualnym, wówczas szkolenia realizowane były na wniosek osób uprawnionych (głównie pod potrzeby pracodawców).

Tematyka oferowanych szkoleń wychodziła naprzeciw zapotrzebowaniom lokalnego rynku pracy i odzwierciedlała ogólne tendencje zmian popytu na określone kwalifikacje zawodowe.

Szkolenia finansowane były zarówno ze środków Funduszu Pracy jak i środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektów:

- „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie rzeszowskim (I)”

- „Aktywizacja osób powyżej 29 r. ż. pozostających bez pracy w powiecie rzeszowskim (I)”

W 2015r. Powiatowy Urząd Pracy w Rzeszowie skierował na szkolenia **747** osoby uprawnione. Zdecydowana większość osób uczestniczyła w szkoleniach grupowych, których tematykę zaplanował tutejszy urząd – **663** osoby.

W szkoleniach wskazanych przez osoby uprawnione uczestniczyło **84** osób.

I. Liczba i odsetek osób, które ukończyły szkolenia z wynikiem pozytywnym, w stosunku do rozpoczynających szkolenia;

W 2015r. Powiatowy Urząd Pracy skierował na szkolenia **747** osoby uprawnione, z czego kursy ukończyło osób, w tym z wynikiem pozytywnym **735**.

W poniższej tabeli zobrazowano wyniki analizy dot. liczby i odsetek osób, które ukończyły szkolenia z wynikiem pozytywnym, w stosunku do rozpoczynających szkolenia.

Tabela 1. Liczba i odsetek osób, które ukończyły szkolenia z wynikiem pozytywnym, w stosunku do rozpoczynających szkolenia.

Wyszczególnienie	Szkolenia grupowe	Szkolenia wskazane przez osobę	Razem
Liczba osób, które rozpoczęły szkolenie	663	84	747
Liczba osób przeszkolonych	652	84	736
Liczba osób, które ukończyły szkolenie z wynikiem pozytywnym	651	84	735
Odsetek osób, które ukończyły szkolenia z wynikiem pozytywnym, w stosunku do rozpoczynających szkolenia	98,2%	100%	98,4%

Z grupy 747 osób skierowanych, szkolenie z wynikiem pozytywnym ukończyło 735 osób. Najczęstszą przyczyną nieukończenia szkolenia był długotrwały pobyt na zwolnieniu lekarskim, przerwanie szkolenia z winy bezrobotnego, nie przystąpienie lub nie zdanie egzaminów końcowych.

Na uwagę zasługuje fakt, iż w przypadku szkoleń realizowanych w trybie indywidualnym liczba osób rozpoczynających oraz osób, które ukończyły szkolenie z wynikiem pozytywnym wynosi 100%. Można z tego wnioskować, że kandydaci na szkolenia indywidualne posiadają silniejszą motywację do ukończenia szkolenia.

II. Liczba i odsetek osób przeszkolonych w poszczególnych kategoriach wyróżnionych według : kryterium statusu w rozumieniu ustawy, płci, wieku, poziomu wykształcenia, miejsca zamieszkania i przynależności do grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Poniższe tabele i wykresy przedstawiają liczbę oraz odsetek osób przeszkolonych w poszczególnych kategoriach wyróżnionych według określonych kryteriów.

Tabela 2. Liczba i odsetek osób przeszkolonych wg kryterium czasu pozostawania bez pracy

czas pozostawania bez pracy w miesiącach	liczba osób przeszkolonych	udział % do ogółu przeszkolonych
do 12 m-cy	592	80,4%
12 – 24	82	11,2%
powyżej 24	62	8,4%
Ogółem	736	100 %

Analiza osób bezrobotnych, które ukończyły szkolenia w 2015r. przeprowadzona według kryterium czasu pozostawania bez pracy wskazuje na najwyższy udział procentowy na poziomie 80,4% wśród osób pozostających bez pracy w okresie do 12 miesięcy.

Osoby krótko zarejestrowane mają większą szansę na podjęcie zatrudnienia dlatego ich motywacja do podnoszenia kwalifikacji jest większa.

Na poziomie 11,2 % kształtował się odsetek osób bezrobotnych przeszkolonych, pozostających bez pracy w okresie od 12– 24 miesięcy.

Najniższy odsetek stanowiły osoby bezrobotne pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy.

Osoby długotrwale bezrobotne zwłaszcza te z niskim poziomem wykształcenia oraz z zaawansowanym wiekiem rzadziej zgłaszają chęć zmiany lub podwyższenia swoich kwalifikacji (pesymizm, niska motywacja, czynniki osobiste).

W przypadku tej grupy osób, szkolenia zawodowe powinny być wsparte szkoleniami z zakresu aktywnego poszukiwania pracy oraz szkoleniami miękkimi, pomocnymi w kształtowaniu kreatywności.

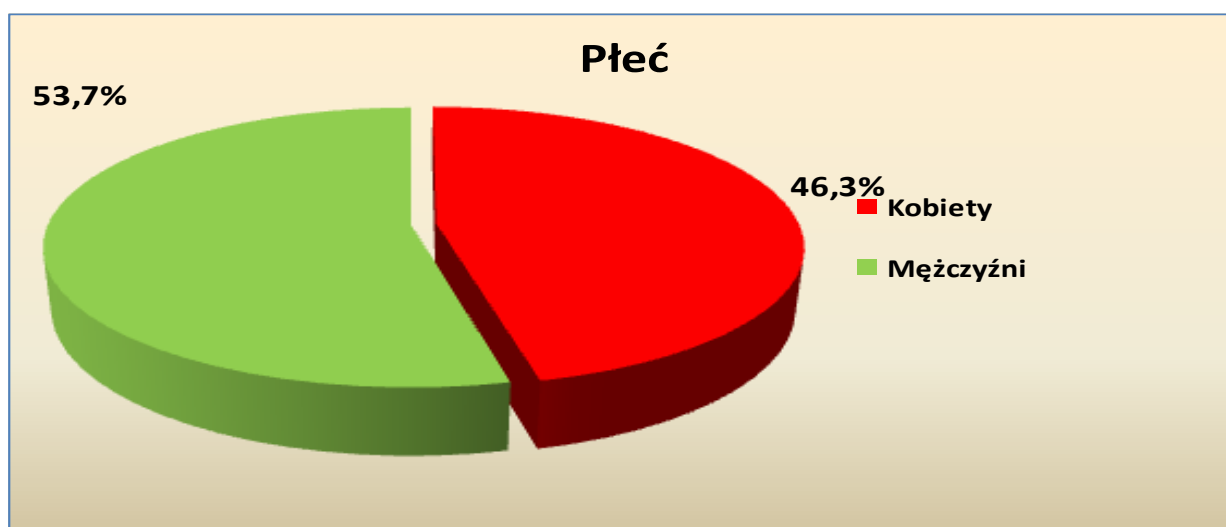
Wykres 1. Udział % osób przeszkolonych wg kryterium czasu pozostawania bez pracy

Tabela 3. Liczba i odsetek osób przeszkolonych wg kryterium płci.

płeć	liczba	udział % do ogółu przeszkolonych
Kobiety	341	46,3%
Mężczyźni	395	53,7%
Ogółem	736	100%

Wykres 2. Udział % osób przeszkolonych - rozróżnienie ze względu na płeć

Spośród wszystkich osób przeszkolonych 53,7% stanowili mężczyźni.

Tabela 4. Liczba i odsetek osób przeszkolonych wg kryterium wieku.

Wiek	Liczba osób przeszkolonych	Udział % do ogółu przeszkolonych
18 - 24	179	24,4 %
25 - 34	361	49 %
35 - 44	113	15,4 %
45 - 49	31	4,2 %
> 50	52	7 %
Ogółem	736	100 %

Analiza przeszkolonych według kryterium wieku wykazała, iż zdecydowaną większość uczestników szkoleń stanowiły osoby w przedziale wiekowym 25 - 34 lata (49%). Osoby w tym przedziale wiekowym wykazują większą chęć aktywizacji i rozwoju poprzez udział w szkoleniach.

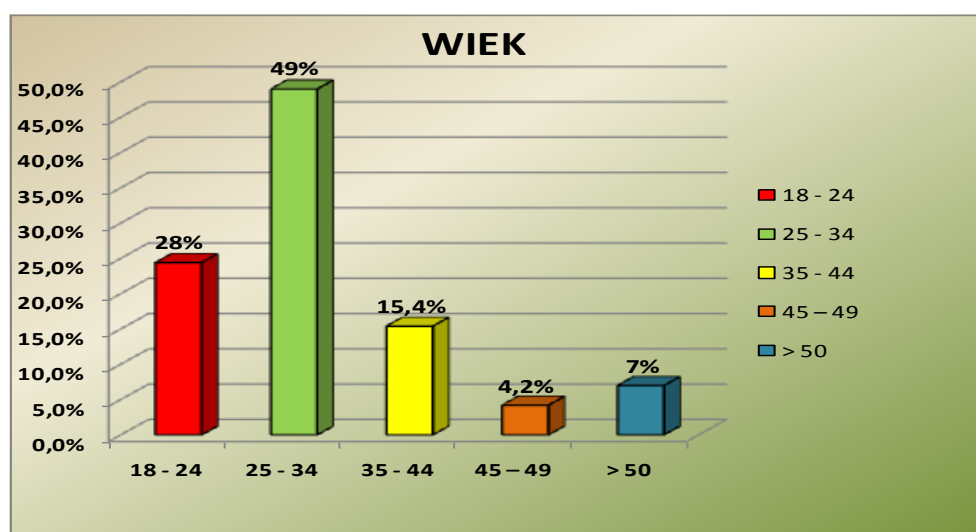
W następnej kolejności ze szkoleń korzystały osoby w wieku pomiędzy 18 a 24 rokiem życia – 24,4% oraz osoby pomiędzy 35 – 44 rokiem życia – 15,4 %.

Osoby powyżej 50 roku życia stanowią 7% ogółu osób przeszkolonych.

Najmniej liczną grupę korzystających ze szkoleń stanowią osoby w przedziale wiekowym od 45 do 49 lat – 4,2 %.

Dane porównawcze struktury wieku uczestników szkoleń w postaci wykresu kolumnowego zamieszczono poniżej.

Wykres 3. Udział % osób przeszkolonych wg kryterium wieku

Kolejną zmienną uwzględnioną w badaniu był poziom wykształcenia.

Tabela 5. Liczba i odsetek osób przeszkolonych wg kryterium poziomu wykształcenia

Poziom wykształcenia	Liczba osób przeszkolonych	Udział % do ogółu przeszkolonych
wyższe	311	42,4%
policealne i średnie zawodowe	223	30,1%
średnie LO	103	14%
zasadnicze zawodowe	59	8%
gimnazjalne i poniżej	40	5,5%
Ogółem	736	100 %

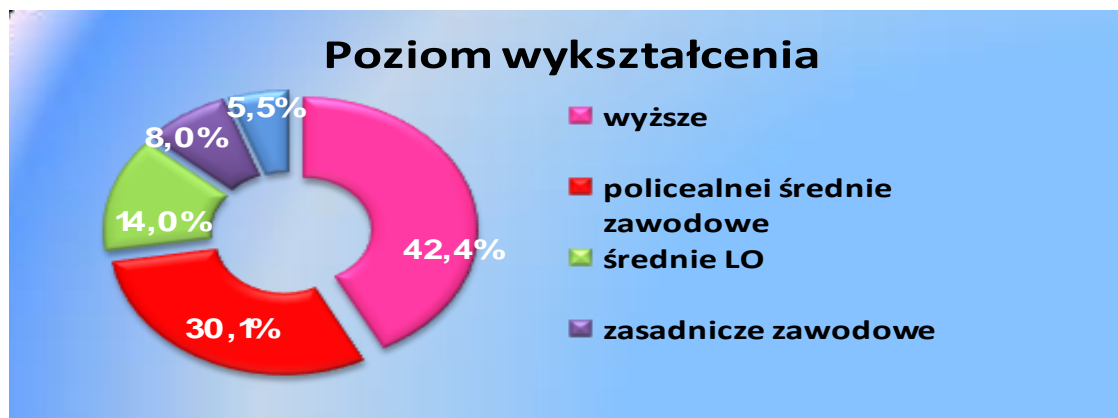
Największą grupę osób, które ukończyły szkolenia stanowiły osoby z wykształceniem wyższym, policealnym i średnim zawodowym – łącznie 72,5 %.

Stosunkowo liczną grupę (14 %) stanowiły osoby legitymujące się wykształceniem średnim LO.

Najniższy odsetek na poziomie 5,5 % odnotowano w odniesieniu do osób z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej. 8% stanowiły osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe.

Wyniki analizy zostały zobrazowane za pomocą wykresu kołowego.

Wykres 4. Udział % osób przeszkolonych według kryterium poziomu wykształcenia

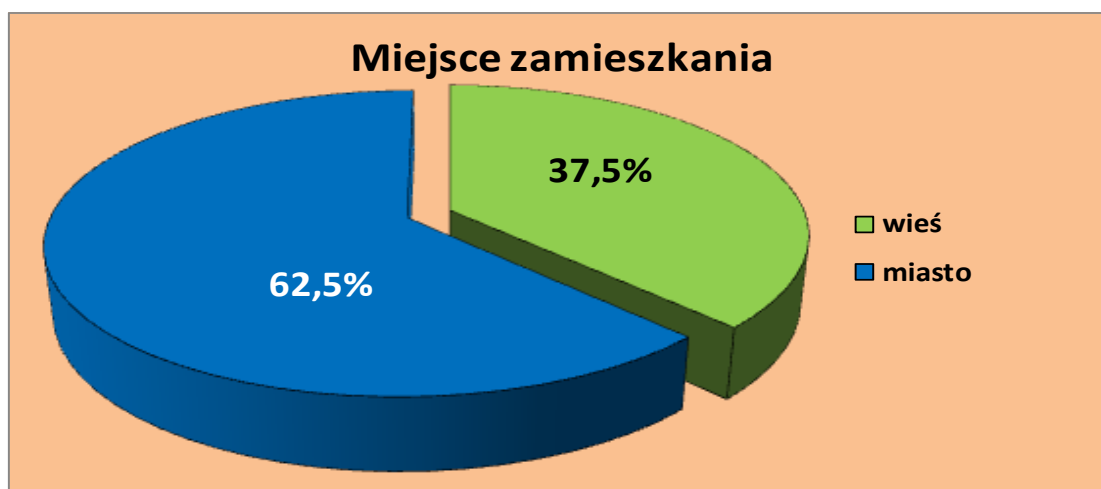

Tabela 6 . Liczba i odsetek osób przeszkolonych wg kryterium miejsca zamieszkania

Miejsce zamieszkania	Liczba osób przeszkolonych	Udział % do ogółu przeszkolonych
wieś	276	37,5%
miasto	460	62,5 %
Ogółem	736	100 %

Mieszkańcy miasta stanowili większość osób przeszkolonych przez tutejszy urząd w 2015 r.

Wykres 5. Udział % osób bezrobotnych przeszkolonych według miejsca zamieszkania

Tabela 7. Przynależność do grupy szczególnego ryzyka na rynku pracy

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych*	Odsetek bezrobotnych
bezrobotny do 30 roku życia	432	54%
osoby długotrwale bezrobotne	251	31%
bezrobotny powyżej 50 roku życia	52	6,5%
bezrobotny posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	34	4,5%
osoby niepełnosprawne	29	4%
Ogółem	798	100%

* osoby bezrobotne, które ukończyły szkolenia mogą jednocześnie być wyszczególnione w różnych kategoriach wyróżnionych według kryterium określonego w art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

Uwzględniając przynależność osób bezrobotnych do grup szczególnego ryzyka zaobserwowano, iż najliczniejszą grupę stanowiły osoby do 30 roku życia(54%) oraz osoby długotrwale bezrobotne a więc pozostające w rejestrze PUP łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, stanowiące 31 %.

Kolejną liczną grupą przeszkolonych były osoby powyżej 50 roku życia – 6,5%

Mniej liczną grupę – 4,5% które skorzystały ze szkoleń stanowią osoby bezrobotne posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia oraz osoby niepełnosprawne – 4%.

3. Liczba i odsetek zatrudnionych w trakcie szkolenia oraz w okresie 3 miesięcy po jego ukończeniu.

Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej liczony jest wg zapisu § 84 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy (Dz. U. 2014 r. poz. 667) jako stosunek osób zatrudnionych w trakcie szkolenia oraz w okresie 3 miesięcy po jego ukończeniu do liczby osób, które z wynikiem pozytywnym ukończyły szkolenie.

Z grupy **735** osób, które z wynikiem pozytywnym ukończyły szkolenia rozpoczęte w 2015r., w trakcie szkolenia lub w okresie 3 miesięcy po jego ukończeniu, zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą podjęło **215** osób, zatem wskaźnik efektywności zatrudnieniowej wyniósł **29,3%**. Wynik w dużej mierze uwarunkowany jest faktem iż w tutejszym urzędzie realizowane są przede wszystkim szkolenie grupowe, do których osoby uprawnione mają większy dostęp. Absolwentom tych szkoleń podjęcie pracy zajmuje więcej czasu.

Szkolenie grupowe z wynikiem pozytywnym ukończyły **652** osób. Z grupy tej **157** osób w trakcie szkolenia, w okresie 3 miesięcy po jego ukończeniu podjęło zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub rozpoczęło działalność gospodarczą, co stanowi **24%** (w stosunku do liczby osób kończących z wynikiem pozytywnym szkolenie grupowe).

Szkolenia wskazane przez osoby uprawnione ukończyło **84** osób, z nich w okresie 3 miesięcy po ukończeniu szkolenia (lub w trakcie) podjęło zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub rozpoczęło działalność gospodarczą **58 osób**, co stanowi **69%** (w stosunku do osób kończących z wynikiem pozytywnym szkolenie w trybie indywidualnym).

Jak widać szkolenia wskazane przez osoby bezrobotne (realizowane pod potrzeby pracodawców) są formą bardziej efektywną, pozwalającą na racjonalne wykorzystywanie środków finansowych.

Powyższe dane nie odzwierciedlają całej efektywności za 2015 r. ponieważ ujęty został tu jedynie 3-miesięczny okres po zakończeniu szkolenia, w którym osoby podejmowały pracę.

Analiza efektywności szkoleń realizowanych w 2015r. przeprowadzona w dniu **05.04.2016r.** wskazuje, że z grupy 735 absolwentów szkoleń **300** osób (40,8%) zostało wyrejestrowanych tytułu podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub rozpoczęcia działalności gospodarczej. Dodatkowo **91 osób** (12,4%) zostało wyrejestrowanych z **innych powodów**, w tym z tytułu nie zgłoszenia się, co pozwala przypuszczać, że część z nich również podjęło zatrudnienie. Liczba wyrejestrowanych ogółem - **391 osób (53%)**.

Szkolenia grupowe: wyrejestrowano **319 osób** (co stanowi 43% w stosunku do liczby osób kończących szkolenie grupowe z wynikiem pozytywnym), w tym podjęcie pracy, działalności gospodarczej **233 osoby** (32%).

Szkolenia wskazane przez osoby uprawnione: wyrejestrowano **72 osoby** (co stanowi 86% w stosunku do liczby osób kończących szkolenie indywidualne z wynikiem pozytywnym), w tym z tytułu podjęcia pracy, działalności gospodarczej **67 osób** (80%).

Analizując uzyskane w 2015 roku wskaźniki efektywności zatrudnieniowej po szkoleniach grupowych i indywidualnych należy podkreślić, że niski wskaźnik efektywności nie jest związany z wadliwie dobranym zakresem tematycznym szkoleń.

Wręcz przeciwnie, tematyka proponowanych szkoleń wychodziła na przeciw potrzebom lokalnego rynku pracy, a nabyte kwalifikacje zapewniały dobre przygotowanie do przyszłego zawodu.

Brak aktywności i zaangażowania w poszukiwaniu pracy absolwentów szkoleń a często wręcz unikanie podjęcia pracy pozwala przypuszczać, że niejednokrotnie głównym celem osoby bezrobotnej jest podjęcie szkolenia, a nie podjęcie zatrudnienia po szkoleniu.

Urząd pracy stwarza osobom bezrobotnym warunki do uzyskania zatrudnienia: świadczy usługi rynku pracy (m.in. szkolenia), proponuje wsparcie finansowe, przedstawia propozycję pracy, jednak ostateczna decyzja co do podjęcia zatrudnienia zawsze należy do bezrobotnego.

Należy podkreślić, że nadal zbierane są dane dotyczące skuteczności zatrudnieniowej szkoleń zakończonych w 2015 roku. Z wcześniejszych obserwacji wynika, że większość bezrobotnych podejmuje pracę w ciągu 12 miesięcy od dnia ukończenia szkolenia.

W przypadku szkoleń realizowanych na wniosek osoby uprawnionej najwięcej osób zostało wyrejestrowanych tytułu podjęcia zatrudnienia po realizacji szkoleń z zakresu licencji maszynisty, operatora koparko-ładowarki, szkoleń spawalniczych, kwalifikacji wstępnej do kat. C i D.

Analiza szkoleń grupowych realizowanych w 2015 r. pokazuje, że **najwyższy wskaźnik efektywności zatrudnieniowej** widoczny był w przypadku szkoleń :

- CNC programowanie i obsługa obrabiarek sterowanych numerycznie,
- Prawo jazdy kat. C z egzaminem oraz kwalifikacja wstępna przyspieszona do kat. C, C1, C+E, C1+E,
- Magazynier z obsługa wózków jezdniowych podnośnikowych, użytkowych programów komputerowych oraz kasy fiskalnej,
- Kosztorysowanie robót budowlanych,
- Excel rozszerzony od podstaw,
- Przedstawiciel handlowy z modułem języka angielskiego,
- Kierowca operator wózków jezdniowych specjalizowanych ze zmiennym wysięgiem,
- Cieśla szalunkowy.

Łącznie zorganizowano **36** szkoleń grupowych o różnych tematykach dla **58** grup osób bezrobotnych.

W odpowiedzi na oczekiwane przez pracodawców kwalifikacje i umiejętności kandydatów do pracy oraz na potrzeby osób uprawnionych zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą, tutejszy Urząd organizował różne kierunki szkoleń wskazanych przez osobę uprawnioną.

Wśród nich najczęściej pojawiały się: szkolenia z zakresu spawania, operatorzy sprzętu ciężkiego do robót ziemnych, kwalifikacja wstępna do kat. C, D oraz szkolenia z grupy usług osobistych.

Wszystkie szkolenia kończyły się egzaminem wewnętrznym potwierdzającym nabyte przez absolwentów umiejętności bądź uprawnienia. Część szkoleń kończyła się również egzaminem zewnętrznym przed komisją powołaną przez organizatora kursu w oparciu o przepisy zewnętrzne (np. szkolenie operatorów koparko-ładowarki, szkolenia spawalnicze, operator walca drogowego, kierowca operator wózków jezdniowych specjalizowanych ze zmiennym wysięgiem, kierowca kat. C, opiekun w żłobku lub klubie dziecięcym, uprawnienia SEP do 1kV).

Część uczestników szkoleń miała możliwość przystąpienia do egzaminu czeladniczego zdawanego przed komisją powołaną przez Izbę Rzemieślniczą, co umożliwiło uzyskanie tytułu czeladnika w takich zawodach jak: wizażystka/stylistka, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie, stolarz.

4. Koszt ponownego zatrudnienia osób przeszkolonych

Koszt ponownego zatrudnienia osób przeszkolonych liczony jest jako stosunek poniesionych kosztów szkoleń do liczby osób zatrudnionych w trakcie szkolenia oraz w okresie 3 miesięcy po jego ukończeniu.

Przy wyliczaniu tego wskaźnika posłużono się definicją kosztów podaną w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, co oznacza, że do kosztów zaliczono uprzednio uzgodnioną należność przysługującą instytucji szkoleniowej oraz koszty dodatkowe, takie jak: koszty przejazdów na szkolenia skierowanych osób, koszty niezbędnych badań lekarskich, koszty egzaminów.

Do kosztów przysługujących instytucjom szkoleniowym zaliczano kwoty na podstawie faktur za szkolenia wystawianych przez te instytucje.

W roku 2015 łączny koszt szkoleń wyniósł **2 536 622,80zł**. W trakcie szkolenia lub w okresie 3 miesięcy po jego ukończeniu, zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą podjęło łącznie **215** osób.

Koszt ponownego zatrudnienia osób przeszkolonych wyniósł średnio 11 798,24zł.

5. Przeciętny koszt szkolenia i przeciętny koszt osobogodziny szkolenia.

Przeciętny koszt szkolenia liczony jest jako stosunek poniesionych kosztów szkoleń do liczby osób biorących udział w szkoleniach. Przy wyliczaniu tego wskaźnika posłużono się definicją kosztów podaną w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, podobnie jak w przypadku wskaźnika kosztu ponownego zatrudnienia osób przeszkolonych .

W roku 2015r. łączny koszt szkoleń wyniósł **2 536 622,80zł**.

Liczba osób przeszkolonych **735**.

Przeciętny koszt szkolenia 1 osoby wyniósł **3451,19zł**.

Przeciętny koszt osobogodziny w 2015r. kształtował się na poziomie **9,35zł**. dla szkoleń grupowych **oraz 25,98zł** dla szkoleń wskazanych przez osobę uprawnioną.

6. Liczba i odsetek osób, które zdały egzamin, uzyskały licencję, ukończyły szkolenie finansowane z pożyczki szkoleniowej lub ukończyły studia podyplomowe.

W omawianym okresie nie podpisano nowych umów związanych z ww. formami wsparcia.

7. Liczb i odsetek osób zatrudnionych w trakcie lub w okresie 3 miesięcy po zdaniu egzaminu, uzyskaniu licencji, ukończeniu szkolenia finansowanego z pożyczki szkoleniowej oraz po ukończeniu studiów podyplomowych.

Nie dotyczy.

8. Przygotowanie zawodowe dorosłych

W 2015r. nie realizowano tej formy.

9. Krajowy Fundusz Szkoleniowy

W 2015 roku zawarto **34 umowy** dotyczące finansowania działań obejmujących kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców w ramach KFS.

Wsparciem objęto 440 osób z czego 3 osoby skorzystały z dofinansowania kosztów studiów podyplomowych a 437 zrealizowały szkolenia.

Łączna kwota wydatkowych środków to 493 796,00 zł z czego koszty studiów podyplomowych stanowiły kwotę 10 480,00zł.

Rzeszów,05.04.2016 r.